

บทคัดย่อ

ปัญหาขยะทะเลเป็นปัญหาที่หลายพื้นที่ทั่วโลกให้ความสำคัญมาก เนื่องจากขยะทะเลส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมรวมถึงกิจกรรมการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ชุมชนบ้านในถ้ำ ตำบลท่าศาลา อำเภوتاศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช ส่วนใหญ่มีอาชีพทำประมงขนาดเล็กและอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการประมง ชุมชนเล็งเห็นว่าสมควรมีการรณรงค์และขับเคลื่อนให้ชาวประมงพื้นบ้านในชุมชนเป็นแรงขับเคลื่อนหลักในการดูแลไม่ให้มีการทิ้งขยะลงทะเล โครงการวิจัยนี้จึงจัดตั้งขึ้นมาเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงลักษณะ ปริมาณ ของขยะทะเลในพื้นที่ แหล่งที่มาของขยะทะเล และผลกระทบที่มีต่อสิ่งแวดล้อมและต่อชุมชน เพื่อสร้างการเรียนรู้และความตระหนักเกี่ยวกับขยะทะเลและปัญหาขยะทะเลให้แก่ชาวบ้านในชุมชน เพื่อสร้างการขับเคลื่อนการจัดการขยะทะเลที่เกี่ยวข้องกับชุมชน และพัฒนาให้เป็นระบบการจัดการขยะทะเลของชุมชน และเพื่อขยายเครือข่ายชุมชนประมงพื้นบ้าน

โครงการนี้นำมาสู่แนวคิดชุมชนชาวประมงปลอดขยะ โดยการจัดการขยะทะเลจากต้นทางภายในชุมชนเอง เกิดกิจกรรมการเก็บขยะที่กลับมาพร้อมเรือประมง การทำความสะอาดขยะหน้าชายหาด การคัดแยกและการจัดการขยะ ก่อให้เกิดนวัตกรรมที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในชุมชนได้จริง และเกิดนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ชุมชนที่แปรรูปจากขยะ โครงการวิจัยสามารถแก้ไขปัญหามาได้บางส่วนที่สำหรับชุมชนขนาดเล็ก แต่สำหรับพื้นที่ขนาดใหญ่อื่น ๆ ยังไม่เห็นความต่อเนื่องของการดำเนินการ

คำสำคัญ: ขยะทะเล, การจัดการขยะทะเล, ชุมชนประมง, ชุมชนบ้านในถ้ำ นครศรีธรรมราช